

Sygn. akt II UK 576/13

POSTANOWIENIE

Dnia 14 kwietnia 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Wrębiakowska-Marzec

w sprawie z wniosku H. B.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.
o prawo do emerytury,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw
Publicznych w dniu 14 kwietnia 2014 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawcy od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 26 czerwca 2013 r., sygn. akt III AUa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 26 września 2013 r. Sąd Apelacyjny w [...] zmienił wyrok z dnia 18 września 2012 r. Sądu Okręgowego w B. i oddalił odwołanie H. B. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B. z dnia 2 kwietnia 2012 r. odmawiającej wnioskodawcy prawa do emerytury ze względu na nieudokumentowanie 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach.

W skardze kasacyjnej wnioskodawca zarzucił: I. naruszenie prawa materialnego, tj.: 1) art. 65 § 2 k.c. w związku z art. 300 k.p., przez jego niezastosowanie skutkujące uznaniem, że wnioskodawcę łączył stosunek członkostwa a nie stosunek pracy z Rolniczą Spółdzielnią Produkcyjną „[...]” w W., podczas gdy wolą stron było nawiązanie niespółdzielczego stosunku pracy, przy odniesieniu do niego na zasadzie analogii jedynie reguł wynagradzania spółdzielców; 2) art. 6 k.c. w związku z art. 184 ustawy o emeryturach i rentach

z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, przez jego niewłaściwe zastosowanie i przyjęcie, że to na wnioskodawcy spoczywał ciężar udowodnienia, iż nie był on w spornym okresie członkiem spółdzielni; II. naruszenie przepisów postępowania mogące mieć istotny wpływ na wynik sprawy, a mianowicie: 1) art. 245 k.p.c. polegające na uznaniu, że dokument w postaci zaświadczenia (druku) RP-7 wystawionego przez likwidatora RSP „[...]” w W. stanowi dowód prawdziwości tego, co zostało w nim stwierdzone, w tym wszystkich okoliczności mogących wynikać z niego choćby pośrednio, w szczególności pozostawania przez wnioskodawcę w stosunku członkostwa ze wskazaną Spółdzielnią, podczas gdy dokument taki, jako dokument prywatny, stanowi jedynie dowód tego, że osoba na nim podpisana złożyła oświadczenie o treści w nim zawartej, a ponadto przedmiotem tego zaświadczenia nie był fakt pozostawania przez wnioskodawcę w stosunku członkostwa w Spółdzielni, lecz uzyskane przez niego wynagrodzenie, przy czym powyższe mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy w sytuacji, w której dokument ten został przez sąd odwoławczy uznany za zasadniczy dowód spółdzielczego charakteru pracy powoda; 2) art. 233 k.p.c., polegające na naruszeniu przy ocenie dowodów reguł logicznego wnioskowania w stopniu mogącym mieć istotny wpływ na wynik sprawy.

Wskazując na powyższe zarzuty skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi drugiej instancji do ponownego rozpoznania.

Wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania uzasadniono jej oczywistą zasadnością „w zakresie zarzutu naruszenia art. 6 w związku z art. 184 k.c. w sytuacji, w której okoliczności podlegające dowodzeniu przez powoda, zawarte w przepisie art. 184 k.c., nie obejmowały zaprzeczenia istnienia stosunku członkostwa w spółdzielni w sytuacji, w której tego członkostwa powód nie potwierdzał”. W ocenie skarżącego, „podobnie jako oczywiście uzasadniony jawi się zarzut naruszenia przepisu art. 65 k.c., regulującego sposób wykładni oświadczeń woli (umów)” oraz „zarzut odnoszący się do przepisu art. 245 k.p.c.”, gdyż dokument Rp-7 ma charakter dokumentu prywatnego, a „widoczna *prima facie* nadmierna uwaga sądu skupiona na tym dokumencie uzasadnia przyjęcie niniejszej skargi do rozpoznania”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Przepis art. 398⁴ § 2 k.p.c. wymaga, aby wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania stanowił odrębny element pisma niezależny od przytoczenia podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia (art. 398⁴ § 1 pkt 2 k.p.c.). Uzasadnienie wniosku natomiast powinno nawiązywać do przesłanek przyjęcia skargi do rozpoznania określonych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. Zgodnie z tym przepisem Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli: 1) w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, 2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, 3) zachodzi nieważność postępowania lub 4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Spełnienie wymagania z art. 398⁴ § 2 k.p.c. powinno zatem przybrać formę wyodrębnionego wyводу prawnego, w którym skarżący wskaże, jakie występujące w sprawie okoliczności pozwalają na uwzględnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jednocześnie uzasadni, dlaczego odpowiadają one ustawowemu katalogowi przesłanek.

Z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wynika konieczność nie tylko powołania się na okoliczność, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, ale również wykazania, że przesłanka ta rzeczywiście zachodzi. Oznacza to, że skarżący musi wskazać, w czym - w jego ocenie - wyraża się „oczywistość” zasadności skargi oraz podać argumenty wykazujące, że rzeczywiście skarga jest uzasadniona w sposób oczywisty. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi bowiem wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, czyli że jej zarzuty są zasadne „na pierwszy rzut oka” (*prima facie*) i w sposób oczywisty prowadzą do uznania zaskarżonego wyroku za błędny i jego wzruszenia. Jest tak dlatego, że o ile dla uwzględnienia skargi kasacyjnej wystarczy, iż jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla jej przyjęcia do rozpoznania koniecznej jest wykazanie kwalifikowanej podstawy naruszenia prawa materialnego lub procesowego widocznej przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez wdawania się w pogłębioną analizę prawną. Z tego względu przyjmuje się, że nie spełnia tego wymagania odwołanie się do podstaw kasacyjnych i opatrzenie zawartego tam zarzutu dodatkowo mianem rażącego,

ewidentnego lub oczywistego, jeżeli nie zostanie wykazane, w czym przejawia się oczywistość naruszenia wskazywanych przepisów (por. między innymi postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 2 marca 2012 r., I UK 382/11, LEX nr 1215133 i orzeczenia tam powołane).

Skarżący nie odnosi się do tak rozumianej przesłanki przyjęcia skargi do rozpoznania z uwagi na jej oczywistą zasadność. Po pierwsze - niezrozumiałe są wywody skarżącego odnoszące się do zarzutu obrazy „art. 6 w związku z art. 184 k.c.”, gdyż ten ostatni przepis nie znajdował w sprawie zastosowania; po drugie - nie wiadomo, z jakich względów miałby stanowić o oczywistej zasadności skargi „jawiący się jako oczywiście uzasadniony” zarzut naruszenia art. 65 k.c., skoro przedmiotu oceny Sądu drugiej instancji nie stanowiły jakiejkolwiek oświadczenia woli wnioskodawcy oraz RSP „[...]” w W.; po trzecie - Sąd drugiej instancji przypisał wagę nie tylko drukowi Rp-7, ale również niebędącemu także dokumentem prywatnym w rozumieniu art. 245 k.p.c. świadectwu pracy, uznając te dokumenty słusznie za podlegające ocenie jak każdy dowód w sprawie i na tej podstawie ocenił, że wynagradzanie wnioskodawcy według dniówek obrachunkowych, tj. „według zasad opłaty pracy spółdzielców” wyklucza jego zatrudnienie w ramach stosunku pracy, w którym nie stosuje się takiego systemu wynagradzania. Z wywodów skarżącego wynika, że chodzi mu w istocie o zmianę ustaleń w zakresie podstawy jego zatrudnienia w Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej. Taka okoliczność nie stanowi jednak przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Z tych względów Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c.

[aw]